

4292.

66

1737.

Besti-Ma Rahwa

Calendar

che

№. 4292.

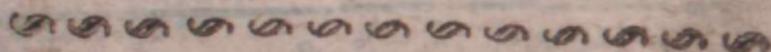
Maht - Ramat

1737.

Nasta peäle parrast meie

Isanda Jesuse Kristusse

Sündimist.

Tallinnas

Trükkis Joan Köler.

Pärrast sedda kalusi JEsusse Kris-
tusse sündimist on tänuawo ja
1737. aasta

Pärrast ma- ilma lomist	5737
Pärrast Lutterusse õige Usso ülleswõtmist	220
Pärrast wanna katko	80
Pärrast teist katko	27
Pärrast meie armolisema keieri ja Sure Braua NNA JOANNOW- NA Sündimist	44
Pärrast sedda kui ta hakkand wallitsema	8

Pühha Päwa märk **B**
Soulo ja Wasilapäwa wahhel on 8 uad
dalat r päaw.

Märkide selletamine.

● Noor ku.

○ Essimine werendel.

● Täis ku.

○ Wiinne werendel.

✠ Hea aadrit lasta.

● Hea kuppõ lasta.

⋯ Hea arstimisse rohto wõtta.

⋈ Hea külwada ning istutada.

● Hea lapsi wõdrutada.

✠ Hea juuksi leikata.

✠ Sedda/ mis pitkaliste peab fastwama.

→ Hea puid raiuda hone tarwis.

└ Ahjo tarwis.

p. pärrast.

l. pärrast lounat.

e. l. enne lounat.

● Pühha.

I Peäri**I Jesus aita!****Jummala**

Jesusse Nistimisest / Matt. 3 / 1.

Sanna ehk

2. P. p. Peäri

pehme / nat

Piibli-Ramat

3 Enoh

toke kulum /

teised tükkid.

4 Meiusalem

✠ ✠ ✠ ✠

Teifest Moos

5 Simeon

● k. 8. öht.

sesse Ramatust.

6 3 Kunn. P.

ressed d il

S It Siini**7 Julianus**

mad / kulum

kõrwest

8 Ernard

on ehk

kus nemmad

Jesus 12 aastat wanna / Luk. 2.

hakkasid sedda

9 3 P. p. 3 R. p.

selge ja

Manna söma /

10 Paawli p.

kuuro ilm

lääksid nemmad

11 Higinus

✠ ✠ pār

Jummala pääst-

12 Rein

C kell. 2. p l.

misse peäl ed-

13 Hilaar

rast on heit

dasi ilka kõrbe /

14 Weliks

lik kulum

agga wee nälja

15 Maurits

lumme sao

päärast hakkasid

Dulm Kana Uinas / Joan. 2 / 1.

rahwas ta nur-

16 2 P. p. 3 R. p.

ga / hästi sel-

risema ; Jum-

17 Edunnisse p.

ge ja kuuro

mal päästis siis

Mooset leppiga

Sel Kuul on 31. Päwa:

18 Priska	ilm on sun.	was to paljo
19 Sara	☉ l. 9. öht.	lúa ; kui ta sai
20 Wabo Seb.	mes ja tuli	lõnud / said rah-
21 Agneet	ne külmad	was wet. Jum-
22 Wintsent	ja määrjad il-	mal oli södda
Piddall-ning kutõbbisest / Matt. 8.		wifi sest häddast
23 P. p. 3 R. p.	mad / ilm on	peästnud / nüüd
24 Timoteus	kuiw willo	tulli telne häd-
25 Paul. umb. p.	✠ tule-	da jälle lätte ;
26 Polikarp	ga / selge	Almalekki rah-
27 Krisostom	ja kuiw	was lippusid
28 Karel	☉ l. 3. war.	teiste peäle / se-
29 Samel	külm on /	pärast lälfid
Jesus on kaewa peäl / Matt. 8.		Moses / Aaron
30 4 P. p. 3 R. p.	kahhut. b /	ja Hur ühhe
31 Birgiil	uddune eht	mää-lingo otša
		Jummalat pal-
		luma / sonni kut
		Josua rahwaga

12 nel selle tu päwal toufeb pällit tello 8. ning ühhe pole tundi / lähhäb alla tello 3. ning ühhe pole tundi ; päaw on pük 7. tundi / ning se õ 17 tundi.

1 Pirrit	lund saab	waenlase wasto
2 Küünla p.	külm ja pil-	läis; senni kui
3 Plasius	wine ilm	Mosesse läed
4 Veronika	℥ell. 8. w.	püsti seifid / oli
5 Agata	ttiline	Israeli-rahwa-
<hr/>		
Wina-Mäest / Matt. 20 / 1.		
6 29 P. e. Krist. ülestoum.		te woimus / sai
7 Mikardus	parras ja	ta neid mahha-
8 Salomon	2 kuitw	lastnud / siis sai
9 Apollonia	7 ilm	Amalek woi-
10 Kolastika	℥. 12. õs.	must. Aaron
11 Ewrosina	kahhotab /	ja Hur kinnita-
12 Eilalia	saab selgeks	sid siis Mosesse
<hr/>		
Külmw Rehhest / Luk. 8 / 4.		
13 28 P. e. Krist. ülest.		läed / ja Israeli
14 Walentin	kahhotab	rahwas löid A-
15 Waustinus	weet / heit-	malekki-rahwast
16 Juliana	liik ehk	nenda mahha /
		et neimad woi-
		matumaks said.
		Siis andis
		Jummal rah-
		wale teata / et
		Amalekki-rah-

Sel Kuul on 28. Päwa

17	Aleksander	fülm on	was piddid sa-
18	Konfordia	☉ E. 4. p: l.	ma ärrakantud
19	Simon Ap.	ja tuline	fiit Ma pealt
Kristusse kannatamisest / Lüt. 18.			iggaweste.
20	Vaasto V.	pehme ja	Pärrast sed-
21	Esaias	☩ resse	da tuli Moses-
22	Wassila p.	ilm on heit-	se äi Jetro tem-
	Peetri p.	☩ / pärrast	ma naese Cip-
23	Sublo p.	hästi selge	poraga ja ta
24	Madditse p.	ja kessmin-	lahhe pola Ker-
25	Wiktor	ne ilm /	soni ja Elieser-
26	Klaudius	☩ kell. 8. õht.	ga Israeli-rah-
Kristusse liusamisest / Matt. 4.			wa leri / sest ta
27	V. Vaasti.	pehme ja	õlli sanud kuul-
28	Justus	hea ehk	da / mis head
			Jummal selie
			rohvale õlli tei-
			nud. Kui sed-

16 nel selle ku päwal touseb pällit tello 7. läh-
häs aha tello 5. se päaw on 10. se õ agga 14
tundi pltk.

1	Albinus	ilm on sun-	da Mosessele
2	Simplisius	† mes	anti teata / et
3	Kunigund	ja märg	ta olli tulnud /
4	Adrian	ilm heidab	fiis läks ta tem-
5	Wofas	● E. 6. dht.	ma wasto /
Kanaanea Naesest /		Matt. 15 / 21.	kummardas ja
6	B. P. Paast.	ärä / kuiw	andis temmale
7	Verpetua	ja selge / tu-	suud ja wiis
8	Siprianus	led / weel	tedda omma
9	Brudenisius	○ ja pääw	telki. Seal
10	Mikäas	ühhe pirkus	kulutas temma
11	Konstaniin	hästi selge	omma äiale
12	Kregor	● kell. 1. d. f.	leil immed / mis
Sest Kurratist waewatud / rut. 11.			Jummal olli
13	B. P. Paast.	winged tu-	Israeli rahwa
14	Sakarias	led / ilm on	päärast teinud.
15	Longiaus	summes ja	Setto sal sepär-
16	Kabriel	pehme pär-	past rõõmsaks
17	Kere	vast selge	ja hakkas Jum-
			malat kiitma ja
			üttema: Müüd
			tunnen ma / et

Sel Kuul on 31. Päwa.

18	Patritsius	ja kuiv	Jehowa surem
19	Josep	✠ 8 X	on kui keli
3000 Mehhe Sõõmiss. Joh. 6/1.			
20	4. V. Vaast.	☉ 10. e. l.	muud jumma-
21	Vent	mul on saõ	lad ; ta wottis
22	Kawa-el	ga / heitlik	ka põõletamisse-
23	Teedoor	✠ 8 kilm	ja tapmisse-
24	Kasimir	ilm heidab	ohwid ja wiis
25	Vaast. Mar.	✠ 8 tu	neid Jumma-
26	Emanuel	X suks	lale / ja wõttis
Jesust kiwõid: lobit: Joan. 8/46.			
27	5. V. Vaast.	saab patre-	Maroni ja rah-
28	Rideon	10. war.	wa wannemat-
29	Euaß	maks sel-	tega leiba Jum-
30	Adonias	geks pär-	mala palle ees.
31	Leto	rast piltwi-	Sesamma Mo-

tonel selle tu päwal touseb päilik tello 6. läh-
háb alla tello 6. se päaw on 12. se õ 12. tundi
pilt.

Aprilis.

Jürri ehk Mahla, Ku.

1	Karjalasõm p.	seks ehk	fama / et keik
2	Kristian	wihma: sad.	asjad saaksid
	Krist. Sotssefõitmisest / Mat. 21.		hästi selletud;
3	26 P. Paastido	do / hea ilm	ta piddi wotma
4	Umbroos	C. 3. war.	nisuggused
5	Maksimii	C. pissut	wahwad meh-
6	Kõlestiin	tuult ehk /	hed / kea Jum-
7	Suur 4 p.	pehme ja	malat piddid
8	Suur Rede	C. Smärg	kartma / sedda
9	Vogislaus	ilm ehk	armastama
	Kristusse ülestoum. Mark. 16 / 1.		mis tõssi ou / ja
10	31 Pühha	C. ii. õht.	ahnust wihla-
11	teine pühha	weel head	ma / ja neid
12	1. pühha	kül ja	piddi ta rahwa
13	Justiin	waiksed	ülle seäbma / et
14	Künni p.	kerwade il-	nemmad wot-
15	Olimpia	mad / ilm	talhid rahwale
16	Karhius	on summes	kohhut moista /
			mis raske asfi
			sedda woiks kül
			Mosesse ette to-
			dama ; pisse-

Get Kuul on 30. Päwä.

Kinnipandud Uksist / Joan. 20 / 19		kesked asjad
17 I P. p. üll.	hästi selge	twoiksid siis need
18 Walerian	tuultega	teised sellekoda.
19 Simon	☉ kell. 3. w.	Moses kitis sed-
20 Sulpitius	✠ selge	da nou ja teg-
21 Idolaar	kül wahhesi	gi ka nenda.
22 Kajus	pärast	Pärast lastis
2 Hürri p.	saab määr	ta omma äia
Heast karjatfest / Joan. 10 / 11.		hästi jälle sen-
2 B 2 V. p. üll.	jaks / piisul	na male misina /
25 Markus	tuult head	kust ta tulnud.
26 Etselias	☉ kell 8. õht.	Kolmanda
27 Anastaas	ilmad wil	mal kuul pär-
28 Witalis	jale selge	rast sedda. / kui
29 Reinmund	kül päwa	rahwas ollid E-
30 Erastus	paiste	giptusse - maalt
		äratunud / tul-
		lid nemmad
		Sinai kõrbe /

muel selle ku päwal touseb päilit pole tundi
pärast kello 4. ning lähhab alla pole tundi pär-
rast kello 7. päaw en piit 15. ning se õ 9. tundi.

ärritese ata pärrast/ Joan. 16/16.		senna Iõid nem-
1	B 3 P. v. üll.	mad omma leri
2	Sigismund	mäe pole ülles/
3	F Leidminne	ja Moses läks
4	Wlorian	isse senna mäe-
5	Linno F. p.	le Jummata
6	Uggäus	jure/ kes tedda
7	Tomikilla	õlli ennese jure
Kristi ärraminnemissfest/ Joan. 16.		lutsunud; ta
8	B 4 P. v. üll.	ütles Mosesse
9	Hiob	twasto / et ta
10	Rordian	piddi vahwale
11	Parnabas	sedda keigeen-
12	Eule F. p.	namiste kinni-
13	Serwatsius	tama / et kui
14	Kristiern	nemmad diete
Olgest pallumisfest / Joan. 16/23.		piddid wõtma
15	B 5 P. v. üll.	ta sanna kuul-
16	Peeregrin	da ja ta seadust
17	Godofus	üllespidada/
pisfut soja/		fiis piddid nem-
head ilma		mad selge rah-
wiljale		wa seast temma
		omma ollema/

Sel Kuul on 31. Päwa:

18 Erik	☉	l. 6. õht.	nemmad piddis
19 Suur † p.		tuline / ilm	temmale ühheks
20 Sibilla		on sadda	preestri-kunnin
21 Prudentia		missse peäl	grigiks ja üh-
			heks pühhaks
Rõmustajast/Joan. 15. ning 16.			rahwaiks olle-
22 B 6 V. p. üll:		parras ilm	ma. Need
23 Tesiderius		pisfut willo	sannumed tõt
24 Ester	† 8	head kuis	Moses rahwale
25 Urwan			taggast / kui ta
26 Eduard	☾	l. 3. war.	mält mahha-
27 Ludolw		wad ilmad	tulli ; rahwas
28 Willem		wahhest	wastafid se peä-
			le : Keik mis
Pühhast Waimust/Joan. 14/23.			ial Jehowa rā-
29 B 4 pühha		weel hästi	ginud / sedda
30 reine pühha		selge ja soe	tahhame tehha.
31 Kolmas püh.		ilmoke	Need sannad.
			wiis Moses jās

Smal selle ku päwal touseb päälit pole tundi
 pärrasi kello 3. ning lähhäb alla pole tundi pärrasi
 kello 8. pääw on plik 17. tundi / se õ aggas 7 tundi

1	Kotskal	● f. 7 öht.	le Jehotwa ette.
2	Marsel	märg ilm	Sius käsks
3	Rasmus	saab wih-	Jummal / kui-
4	Tarius	ma tühti	da rahwas en-
Jesús ning Nikodemus / Joan. 3 / 1.			did piddid wal-
5	B 3 aino Jummalat. P.		mistama kol-
6	Artemius	✠ pär,	mandama pä-
7	Eufreus	rost päwa	wa wasto / seft
8	Medardus	paiste ehk /	flis piddi Jum-
9	Varnimus	☾ kel. 6. w.	mal neile käs-
10	Pöripäw	keige pit-	lusid andma.
11	Varnabas	kem päaw	Sel kolman-
Ristost Michhest / lut. 16 / 19,			damal päwal
12	B 1 P. p zaino Jummalat. P.		andis Jummal
13	Tobias	✠ hea	ta neile feäl
14	Valerius	ilm wiljale	Sinai mäe
15	Witus	wihm käib	peäl need kum-
16	Justina	✠ ofete	me käske / mis
17	Nikander	☉ f. 6. war.	meid öppetä-
			wad / luida
			nemmad piddid
			Jummalat ja

Seel Kuul on 30. Päwa.

18	Homerus	I	†	wah	omma liggl-
	Surest Shtosōmaaniast /				mest armasta-
					ma. Küü se ollt
19	B 2 V. p. zain.	Jummi V.			hirmus peält
20	Wlorent			hest hästi	nähha / kuf
21	Nahel			soe ja hea	Jummal need
22	Akaarsius			sui ilmoke	kässud andis /
23	Vasilius			pärrast	sest seal jures
24	Jan. pääw			† 8. war.	ollt suur pitkse
25	Webron			saab pilwi-	mürristamin-
	Kaddunud lambast /				ne / walgold-
					minne / ja üts
26	B 3 P. p. zain.	† V.		seks	pals pilto ollt
27	Ladislauß			† selged	seäl mäe peal /
28	Josua			ja kaunid	ja wägga kange
29	Peter Paul			sui-ilmad	passuna heäl
30	Lutsi			ehk /	ollt seäl jures ;
					mäggi suitses

1 ine-selle ku päwal touseb päält 3. werendel ning
 1 kolmat ossa werendelist pärrast-kello 2. lähhäb al-
 la 2. kolmat ossa werendelist pärrast-kello 9. Pääw
 on pitk 18. tundi 1. werendel ning 1 kolmat ossa we-
 rendelist. õ agga 5. tundi 2 werendeli ning 2 kol-
 mas ossa werendelist.

1	Seobald	● f. 4. w.	keik / seft Jeho-
2	Heina Mar.	hea ja kuuro	wa tulli tulle
Olge armolised / lut. 6 / 36.			sees senna mää
3	4 P. p. zain. Summ. P.		peäle mahha /
4	Ulrik	soe koue-	ja se suits
5	Anshelm	mürrista-	toufis nenda
6	Hektor	misse oof-	lut ahjo suits /
7	Temerrius	tega ilm	keik se mäggi
8	Rilian	☾ f. II. öht.	wärrises wäg-
9	Kirillus	heidab par-	ga ja nisam-
Rohtest tallasagist / lut. 5 / 1.			moti wärrises
10	5 P. p. 3a. J. P.	remaks	keik rahwas ka
11	Eleonora	☩ tulleb	mis keris ollid.
12	Hinrik	koera-ku	Kui Moses keik
13	Marreta p.	algininne /	käsfud rahwale
14	Nonawent.	piltwine ilm	sai üllebrägi-
15	Up. Jaggam	ja willo ehk	nud / wastasid
16	Hilariin	☉ f. 5. öht.	nemmad keik
Wariserte õigussest / Matt. 5.			ühhe healega ja
17	6 P. p. zaino Summ. P.		ütlesid: Keigede
			nende sannade
			järele mis Jee-
			howa on rägi-
			and / tahhans

Sel Kuul on 31. Päwa.

18	Kosina	soe ja meie tehha.
19	Kuwina	märg / pär.
20	Glias	rast nattoke
21	Daniel	kuiwa ja
22	<i>Mar. Mahd.</i>	℥. 1. p. 1.
23	Upollinaar	head ilma
4000	Mehhe söötmissesest / Mark. 8.	
24	<i>B 7 P. p. 3a. J. V.</i>	tuline /
25	<i>Jakobi p.</i>	pilwine /
26	Anna	hästi selge
27	Marta	wihma sa
28	Pantaal	oga / pärrast
29	<i>Olowi pääto</i>	parrem ehk
30	Abdon	℥. 4. p. 1.
	Walle. Prohweetdest / Matt. 7 / 15.	
31	<i>B 8 P. p. 3a. J. V.</i>	ja selge

Siks kirjotas
Moses ka keik
need sannad üt-
les / ja ohwer-
das Jummalas-
le ; siis sai se-
da wisi seäduš
Jummalaga
tehtud.

Jummalas
nou ollt ka / et
sel ajal isse päit
pidi ollema /
kus poles nem-
mad tedda pid-
did tenima ja
temmale ohw-
rid wima ; se

15 nel selle ku päwal touseb pällik pole tundi pär-
rast kello 3. lähhäb alla pole tundi pärrast kello 8.
pääto on pitk 17 tundi / ning se õ 7. tundi.

1	Peetri wang.	hea sui	piddi üks kuse
2	Hannibal	ilm / läh	paik ollema / kus
3	Eleasar	✝ hääb	rahwas piddid
4	Dominikus	pilwiseks	ta palle ette
5	Oswald	ja tulv	kogguma / sedda
6	Sikstus	seks / ilm	hüti pärrast kog-
ülletohtusesi Maigipiddajast / Luk. 16.			hüna tarwis
7	89 P. p. 3a. 3.	Cl. 5. õht.	wisid keik rah-
8	Siriakus	✝ on	was kallis-kiw-
9	Romanus	kest minne /	wa / kulda / hõb-
10	Lauriuse p.	pärrast sel-	bedat / waske ja
11	Herman	ge / läh hääb	keik suggu lon-
12	Klara	koera ku ots	ga / nenda kui
13	Hildebort	pilwiseks	Jehowa olli
Jerusalem; ärraritmisfest / Luk. 19.			käknud. Sede-
14	10 P. p. 3ain. 3. P. ehk		da maia keige
15	Mull. Mar.	● kell. 2. w.	ta riistadega
16	Zsaaf	sojad ja res	sündis ärra-
17	Pilibald	sedad ilmad	wotta ja teise
			paika jälle pan-
			na / nenda kui

Get Ruul on 31. Päwa.

18	Leno	weel soe ja	Israeli-rahwas
19	Sebold	kanged	tee peät. Käies
20	Bärend	ruled	sedda ikka pär-
Wartiferist ning Zolnerist / Lut. 18.			rast ennesega ka
21	Bu W. p. 3a.	U kell. 6. dht.	wisid / senni
22	Wilibert	willud tu-	kui nemmad
23	Sakäus	led / ilm	senna male
24	Pärtli p.	on summes	said / mis Jum-
25	Eudwil	IG .: . X	mal neile toota-
26	Trenäus	saab wi-	nud anda. Need
27	Käphard	ma päwa	les sedda Jum-
Kurdist ning keletumast / Mart. 7.			mala tenistust
28	B. 12 N. p. 2aino	Jumim. P.	seäl jures ülles-
29	Joan Huff.	● l. 10. w.	piddasid / ollid /
30	Benjamin	IG pais-	se üllem prees-
31	Rebekka	te wahhest	ter Uaron ja
			temma potiad /
			les preestrid ol-
			lid.

14nel selle ku päwal touseb päilit 3. werendeli pärrast kello 4. ning lähhäb alla 1 werendeel pärrast kello 7. päaw on pitt 14. ning üts pool / ö aggas 9. ning üts pool tundi.

September.

Süggise ehk Mikli. K. A.

1 Ebidius	ilm on	Kui müüd
2 Elisa		Jehowa seal
3 Mantverus	hea kü	Sinai mäel
Preestrist ning Lewiist / Euf. 10/23.		Mosessega keel
4 R 13 P. p. 30ino 3 P.		sal ärraräginud
5 Moses	tuukne ilm	ja temmale keel
6 Magnus	 Kell. 9. w.	Käskmised an-
7 Regina	wilto ja	nud / ja Moses
8 Mar. Sünd;	märg sa-ab	müüd piddi al-
9 Bruno	wihma pä-	laminnema
10 Eobald	wa poiste	rahwa jure levi /
Künnest Piddaltööbiseft / Euf. 17.		fis andis ta
11 B 14 P. p. 3aino 3. P.		temmale kaks
12 Sirus	On pääto	tunnistusse
13 Amarus	 12. loun.	lauda / mis
14 Küllendam	ühhe pittus	kitowist ollid ja
15 Nikodemus	ilm on sad	Jummal isse
16 Eiwemia	damisse	olli teinud / ja
17 Lampert	ipeäl / selge	fenna peale
		need kümme
		käsko kirjota-
		nud omma sõr-
		mega. Et ag-

Sel Kuul on 30. Päwa.

Mammonast / Matt. 6 / 24.

18 **B 15 P. p. zaino J. V.**

19 Werner

20 Wausta

21 **Matteus. p.**

22 Maurits

23 Hoseas

24 Robert

twillo ja

) kell. 3. w.

märg

jälle soe/

hästi selge

päwa pais

ga Mosessele

aega läks ja et

ioudnud mitte

ni pea mäelt

mahhatulla/ seft

ta seftis seal en-

nam kui nell-

kümmend pä-

wa/ siis koggus

rahwas Maroni

juur ja ütlesid

temma wasto:

Wotta kätte/

te meile jum-

malad kes meie

eel kätwad/ seft

seft Mosesseft/

seft mehhest/ kes

Ma-ina itüna Surnust/ Luk. 7/11.

25 **B 16 P. p. zaino J. V.**

26 Eisebius

27 Adolto

28 Wentzel

29 **Mihkli p.**

30 Hieronimus

† 8 par

● 10. õht.

ras süggise

ilm/ kuuw

† 8 ilm/

12 nel selle tu päwal touseb pärlit kello 6. ning
lõhhab alla kello 6. Se päaw on pikk 12. ning se
ka 12. tundi.

1 Wolmar	J	märg ilm	meid Egiptus-
Wee-többifest / Luf. 14.			se-maalt sele
2 17 P.p. zaino 3. P.		pilwi-	üllestwinud / ei
3 Jairus		ne pehme	tea meie mitte/
4 Pransiskus		ja märg	mis temmale
5 Priidbert		Kuiv ilm	juhtund. Siis
6 Wides	C	f. i. war.	käskis Aaron
7 Almalia		hea süggise	tua need kuld-
8 Karitas	I	ilm/	ehTED mis nen-
Suremass Käsfusi / Matt. 22 / 34.			de rahwa-naes-
9 18 P.p. zaino 3. P.			te / nende poe-
10 Rideon		uddune	gade ja nende
11 Burkard		ilm on sume	tüttarte kõrwa-
12 Walpriid	D	f. 9. öht.	de sees ollid.
13 Angelus		mes ja peh-	Kui Aaron
14 Kalistus		me / pärrast	sedda nende
15 Häüdo		kuim	käest sai wasto-
Lutöbbifest / Matt. 9 / 1.			wötnud / laskis
16 19 P.p. 34.		Kallus	ta sest ühhe
17 Lorent	†	X	wasfika tekha /
			ja rahwas ütles
			sid / et se pididi
			nende jumma-
			lad ollema / kes

See Kuul on 31. Päwa.

18	Zulus	hea kül	neid Egiptusse
19	Luisius	) f. 2. õht.	maalt saatnud.
20	Wendelin		tuult on ilm
21	Ursel	on keiges	ka suurt pühha
22	Kordula	parras	Jehowale pidada ja põlletas
Pulma Rõdest / Matt. 22 / 1.			misses ja tappa
23	B 20 P. p. zaino Zumm. P		ohwirid ohwerdada. Sai se
24	Salome	märjad ja	tehtud / siis läe
25	Krispiin	† peh	sid rahwas
26	Amandus	med ilmad	mahhalstuma /
27	Kapitoliin	o f. 4 õht.	sõma ja joma /
28	Sim. Jud.	† 3 ... 8	ja touse üles
29	Engelhard	selge pä	mängima.
Kuninga mehhe Potast / Joan. 4.			Suur Zumm.
30	B 21 P. p. zaino J. P.		mal les sedda
31	Wolfgang	wa paiste	leik jo oli näi nud / ütles siis

16ne selle ku päwal touseb päälil pole tundi pärrast kello 7. ning lähäb alla pole tundi pärrast kello 4. se päätw on pikk 9. se õ agga 15. tundi.

1	N. Meeste p.	weel head	Mosesse wasto
2	Hinge p.	ilmad wil-	need sannad :
3	Malakias	† jale	minne / astu
4	Dit	C P. 2. p. 1.	maaha / sest sin-
5	Plandina	pehme	no rahwas mis
	Rawonlast Sullafest / Matt. 18.		sa Egiptusse,
6	22 P. p. zaino Zumm. P.		maalt seie olled
7	Engelbert	kulmad tu-	ullestonud / on
8	Klaudius	led pär-	pahhaste tel-
9	Teodoor	rast märg	nud. Weel üt-
10	Matt. Lut.	ilm /	les Zummal
11	Matt. Piisk.	D P. 7. war.	ta wasto : Ma
12	Jonas	kuiw ilm	nään sedda
	Kohto-rahhas / Matt. 22 / 15.		rahwas / ja wa
13	23 P. p. zaino Zumm. P.		ta se on üls
14	Vredrif	† weel	langekaelne
15	Leopold	selge kül	rahwas / sest las-
16	Ottomar	kuiw ja	se mind / et
17	Alwäus	X hea ilm	minno wiha
			nende wasto
			süttib põllema /
			et ma nende

Sel Kuul on 30. Päwa.

18	Kelafius	1. 7. war	peäle otfa teen/
19	Eiso	håsti selge	fiis tahhan
Wimfest Kohtust / Matt. 25 / 31.			minna find su-
20	B 24 V. p. zaino 3. P.		reks rahwaks
21	Mar. Ohwr.	weel par-	tehha. - Sai
22	Ulwonsus	† 8 ras	Moses sebba
23	Klement	ilm / lähhäb	kuulnud / fiis
24	Jossias	wahhest	hakkas ta Jum-
25	Kadrina p.	märjeks	malat wägga
26	Konrad	● 11. e. l.	palluma / et ta
Krbstusse sisefoetmisest / Matt. 21.			wihha ei pid-
27	31 Krist. Tullem. V.		dand mitte sü-
28	Künter	päwa pais-	tima põllema
29	Eberhard	te / tuult	se rahwa was-
30	Anders	lon wahhest	to / mis ta isse
			sure rammo ja
			wäggetwa kägea
			olli Egiptusse

omafelle ku päwal touseb pätilik pole tundi
päärast kello 8. ning lähhäb alla pole tundi päe-
rast kell. 3. päaw on pist 7. se õ aggas 17. tundi.

1	Arend	Fahhotab	maalt wälja
2	Kandidus	pärraft on	winud; sest E.
3	Agrikola	selge	giptusse-rah- was wottaksid
Lähhed enne wimisi Päwa / Luk. 21.			
4	R. E. P.	K f. i. war.	kül pärraft ööl- da / et Jummal
5	Sabina	kanged tu-	neid sepärraft
6	Niggolas	led kül-	olki seält maalt
7	Agata	ma kah-	ärassaatnud / es
8	Mar. Sam.	hoga	ta neid piddi
9	Juhkam	pehme	äratayma.
10	Judit	⊙ f. 8. öht.	Moses passus weel se asja
Joannes Bangitornis / Matt. 11.			
11	B. R. E. P.	P eri pi	pärraft ja üt- les; Põra en- nast ommast
12	Dutilia	lühhem p.	tullisest wiyhast
13	Luuhi	ilm on	ja wõtta kah-
14	Nikasius	✠ B ⋯ X	hetseda se Kurja
15	Joanna	hea kül	pärraft / mis sa
16	Albina	✠ B ⋯ X	omma rahwale
17	Ignatiuss	ikka	piddid teggemas

See Kuul on 31. Päeva.

18	Joannesse Lunnistusfest / Joan. 1.	1. 2. war.	mõttele Abrahama / Izaaki ja
19	Lot	tuuline ja	Israeli omma
20	Abraham	märg /	sullaste peäle /
21	Tomas	piddi wah-	kennele sa olled
22	Beata	hest kah-	isfeennese jures
23	Wiktorija	hutama	wandunud ja
24	Adam / Ewa	†	nende wasto
	Krist, ilmale Sündimisfest / Lut. 2.		õõlnud : Min-
25	Yousep.	selged	na tahhan teie
26	teine Pühha	sell. 5. w.	suggu ni paljo
27	kolmas Püh	õõd / saab	tehha / kui tae-
28	Süü. last. p.	lund tuiso-	wa tähhed / ja
29	Noa	ga ja	keil sedda
30	Tawet	nenda tul-	maad / mis ma
31	Silwester	leb Die.	ollen õõlnud /
			tahhan minna
			teie suggule an-
			da / et nemmad

ione selle ku päwal touseb päälit 2 kolmat ossa werendelist pärrast kello 9. n. lähhäb alla 3 werendeli n. 1 kolmat ossa werendelist pärrast kello 2 se päälw on pitk 5 tundi / 2 werendeli n. 2 kolmat ossa werend. See õõggas 18 tundi 1 werendeel 9, 1 kolmat ossa werend,

sedda pärrisõsfa's satvad iggaweste.
Et nüüd Moses sedda wiisi Jummalat
õlli pallunud, siis ei ta käskinud neid mit-
te nenda-nuhhelda.

Kui Moses sedda sai Jummalat käest
kuulnud, läks ta mäelt mahha need kaks
tunnistusese lauda temma käes; ta läks
siis ikka peäle ja sai Josua iure, ja nenda
läksid need mõlemad ühtlase alla leri po-
le. Allaminnes kulis Josua rahwa hea-
le, et nemmad õiskasid, ta ütles sepärrast:
sõddimisse heal on leri; agga Moses ei
arwand sedda mitte sõddimisse heale õlle-
wad, ta ütles: ma kulen lauhjatte heale;
nenda se õlli ka. Sest kui Moses leri
liggi sai, näggi ta sedda wassikast ja rah-
wast seal ümber riddastikko mängiwad.
Se asja pärrast sai ta ni wägga kurjaks;
et ta need keriwi-lauad mis ta käes, mah-
hawiskas ja neid katkimurdis seal mäe-
al; sedda wassikast wottis ta ja põlletas
sedda

sedda ärra ja hörus sedda peneks; sai se tehtud, siis külas ta sedda wee peale, ja andis rahwale sest juu. Pärast sai Aaron ka Mosesse käest pissut kuulda, et se pahha tö olli sündinud; mu rahwa pärast kel keigeennamiste süüd olli, käskis Moses, et need kes piddid Jehowa pärast ollema, ja ei mitte sedda pahha tööd kiitma, need piddid ta jure tulles; siis koggusid ta jure keif Lewi suggu rahwas, neid käskis ta moogaga waliaminna ja neid ärratappa kel keigeennamiste süüd piddi ollema; ei piddand nemmad ei keigelähhemale suggulaselege armo andma. Nenda kui olli kästud, nenda teggid siis ka Lewi rahwas, ei nemmad ei annud ühhelegi armo kel süüd olli. Nenda said kolmtuhhat sel ühhel päwal mahhalõdud.

Moses teggi selle asia pärast ka jutust, ja läks jälle ülles mäele sedda suure patto

patto Jummalä kääst andeks palluma,
mis rahwas ollid teinud. Jummal andis
ka sel korral neile andeks, agga sedda tit-
les temma ka, et ta ommal aial neid pid-
di tullemä nuhtlussega katsma, ja aega
möda nende patto nende kätte maksma.
Ei Jummal tahtnud neid ka mitte en-
nam sedda wisi sata, kui ta tänneni isse
neid olli saatnud, üks Ingel agga pid-
di neile juhatajaks ollema. Kui rahwas
sedda Mosesse kääst said kuulda, siis hak-
kasid nemmad wägga leinoma, ja ei pan-
nud ükski omma ehtet ennese ümber.

Ja Moses kes olli oppinud Jummalä-
ga räkima pallest pallesse, nenda kui üks
söbber teisega rägib, sesamma olli ka kurb-
se asia pärrast, ja küsis Jummalä kääst,
kes siis pid-
di tee juhatajaks ollema, kui
ep temma isse ei pid-
dand rahwaga min-
nema? temma hakkas Jummalat pallu-
ma, et ta wottaks ta peäle armo heita, ja
isse

isše ka tulla rahwaga, sest et se Jumma-
la omma rahwas olli ja ei mitte Mosesse
rahwas; Kui ei pidand Jummalala palg,
se on Jummalala Poeg, mitte ka tullesma,
siis pallus ta, et nemmad ei saaks mitte
fenna Kanaani-male minnema, muido
ei saaks se mitte tunda egga teata, et Jē-
howa sedda rahwasst olli ennesele ärrawale
litsenud. Et niuid Moses sedda wisi ol-
li Jummalat pallunud, siis wottis tem-
ma Mosesse palwet kuulda, ja kaskis
nenda tehha, kui ta olli pallunud. Jum-
mala Poeg se suur kask ehk Ingel kes ep
ulle lodud, kes agga isše se loia on, sesam-
ma pididi siis rahwaga minnema neid juh-
hatama. Moses sai siis ni rõõmsaks ja
ni julgeks uskus, et ta weel suremat asia
Jehowa kaskst pallus; ta pallus, et ta pid-
di sama Jehowa au nähha, se on, et ta
saaks Jummalala Poia nähha. Suur
Jummal kaskis siis kül omma hallastus-
se

se parrast tedda lasta Mosesse silma eest
mödaminna, agga Jummalalallet ei
pidand ta mitte sama nähha; sest ta
ütles Mosesse wasto: sinna ei woi min-
no pallet mitte nähha, sest ükski inimene
ei woi mind nähha, ja ellusse jada.

Nenda sai Israeli rahwas jätte Mos-
sesse palwe labbi Jummalaga ärraleppind.
Jehowa ütles siis Mosesse wasto, et ta
jälle pididi kaks nisuggust kirwoi lauda rais-
uma, kui need esimesed ollid olnud, siis
pididi Jummal isse needsammad sannad,
mis teiste laudade peäle ollid kirjotud, ka
nende peäle ülleskirjotama. Kui Moses
Jummalal fanna peäl neid olli walmistas-
tud, wiis ta neid ülles mäele, et need
käsjud jälle saaksid nende peäle üllespan-
dud. Sai ta fenna ülles mäele sanud,
siis tulli Jummal pilwos temma jure seis-
ma, ja hüdis ninime parrast selgeste nend-
da: Jehowa on siin; ja kui sesamma Jea-
howa

howa Jummalai Poeg sai mobalainud,
hüdis Jummal : Jehowa Jehowa üks
hallastaja ja armolinne Jummal, pitka-
melelinne ja rikkas heldusfest ja tõest, kes
heldust peab mitme tuhhandele, kes an-
deks annab üllekohhut ja ülleastmist ja
patto, ja kes sedda süallust ei jätta polegi
ilmasüta, kes wannematte üllekohto ma-
sab laste kätte, ja laste laste kätte, kolman-
dama ja neljandama põlwe kätte. Kui
Moses sedda sai kuulnud, kummarbas ta
peaga ja heitis põlwele mahha, ja pallus
weel ükskord, et Jummal isse nendega tee
peäl piddi kaima; Jummal käs kis sedda
ka tehha; agga temma tahtis ka sedda,
et rahwas piddid sedda jälle teggema, mis
ta piddi kaskma, sepärrast tahtis ta ueste
rahwaga seadust tehha. Jummal panni
süs ueste need kaskso-sannad ülles nende
laudade peäle, ja käs kis Mosesi nendes-
ga allamina, kes jo 40. päwa ja ööd

seal mäel olli olnud , ja ei sönud leiba ,
egga ionud roet.

Kui miid Moses need Pa's lauda kan-
des sealt Sinai mäelt alla tulli , siis ei
teadnud ta mitte , et ta silmad pidid hiil-
gama sest , et ta Jehowaga olli räginud ;
agga Aaron ja keif rahwas näggid sedda
kül , sepärrast kartsid nemmad ta liggi
minnes. Moses hakkas siis neid ennese
jure kutsuma , et ta pidid nendega sama
rääkida ; nemmad tulid siis ommeti , sest
ta olli kättet ennese wille Pea pannud , ja
kui nemmad liggi said ta jure , andis ta
neile keif sedda teata mis Jehowa temma-
ga seal mäel olli räginud . ja käskis neid
ka sedda möda tehha. Sai Moses Is-
raeli rahwaga räginud , siis wottis ta sed-
da kättet silma eest ärra , seani kui ta jälle
ommasi moiasi wäljatulli rahwaga rääki-
ma ; nende pärrast panni ta ifka kättet
ennese silma ette. Sel aial käskis Mo-
ses

ses rahwast hea melega tua keif mis Jum-
mala maia's ehk koggodusse-telegiks pid-
tarwis minnema. Sest Jummala nou
ollit se, et isse maia ehk telf pid-
tehtud, kus se Jummala tenistus pid-
sama ülespetud. Kes hea melega pid-
tahtma midagi senna tarwis ohtriks
tua, sebda möda kui fellelegi ullatas, se
pidi siis toma, kalliskirwa, kulda, hõb-
bedat, waske, purpuri ja walwofast pun-
nast kõnga, sinni ja walget lõnga ja sit-
timi puud. Hea melega töid siis rahwoas
keif sebda. Sest sai Jummala maia ehk
telf ülessehitud ja preestridele rided teh-
tud. Need üllemad meistrid seal kollal
teggemas ollid Petsakeel ja Dholiab, kes
Jummalast isse õppetud, ja muud ka
moisisid õppetada, kuida keif need asiad
pidid sama Jummala tahtmise järrile
tehtud, nenda kui to Mosesse wasto olli
dõlnud, et ta pidid lastma tehha keif selle

Luis järrele, mis temmale mäe peäl olli
näidetud.

Se koggodusse-tekst, se on se Jummal
maia kus Jummal Doeg olli sees ja peäl
ollemas, se olli se maia, kuhho Israeli
rahwas piddid kofko tullesma Jummalat
tenima, ja onmad ohwrid wima; selle
maia taggune ots olli se Keigepühhas
paik, ja selle esimenne ots huti Buhhas
paigas; mollemad ollid ühhe kattusse al,
mis tekkidest olli tehtud, ja selle oue ümber
ollid ka tekkid plangi eest. Keigepühha
mas paikas olli laekas kus se leppitusse
kaes peäl olli; agga Buhhaspaikas olli se
laud kus peale need leiwad piddid sama
seatud, mis näddala otas piddid Jumma
la palle eest seal seisma; seälsamma
Buhhaspaikas olli ka üks künlajalg,
kus lambid peäl ollid, mis roalget teggid,
ja se suitsetamisse-altar kus maagusa hai
soga-rohhub peäl suitsetati. Seal oues
olli

olli se suur altar kus peäl ohwrid said ära
 rapõlletud, ja se pessemisfeeriist, kust seeft
 preestrid endid wotsid pesta, kui nemmad
 hakkasid Jummalata tenistust teggema. Et
 nüüd keif need asiad ollid Jummalata taht-
 misse järrele ärratehtud, siis täitis se pilw
 kus Jehowa Jummalata Woeg seeft olli sed-
 dasamma maia, ja selle au se suur selgus
 paistis ülleütsa. Selle sure aulisse sel-
 gusse järrele läksid Israeli rahwas tee
 peäle; sai se seisma, siis jäid nemmad ka
 seisma iggawiks emma maiasse. Muis-
 do olli se pilwe-sammas rahwoale päwa
 aeges wariuks päwa pallawa eest, ja õse
 olli se walgeks neile tee peäl.

Kolmandamaft Mosesse Ra- matust.

Need ohwrid ehk annid mis rahwas
 piddid senna Jummalata maia ehk logo-
 godusse, telgi sure wiima, need piddid sa-

ma põlletamisest, ohwriks, sü: ohwriks,
tanno ja roa: ohwriks; need keif piddid
puhtad selge terwed ja ilma wiggata olle-
ma; seest need tähendasid ärra mis sug-
gune se õige pühha ja ilma süta tallele meie
õnnisteggia Jummalala Poeg piddi ollema,
kes ohwriks keige ma ilma pattude pärrast
ärratappetud. Se olgo ka teata, et ei
olnud igga mehhele lubba neid ohwrid
fenna koggodusse: tekki wia altari jure, sest
Jummal olli seadnud ühhe üllema preestri
ja muud preestrid kes sedda piddid tegge-
ma, neile olli Jehowa lubba annud alta-
ri jure liggi sada, agga ei mitte mu rah-
wale. Se esimesenne üllempreester olli
Mosesse wend Aaron ja need muud preest-
rid ollid ta poiad; need said Jummalala
fanna peäl siinna ammeti peäle tõstetud.
Kui need sinnatsed said ohwerdanud sedda,
mis nende kohhus olnud ohwerdada, ja
Aaron sai rahwast õnnistanud, siis näis
tis

tis ennast Jehowa au keige rahwale, ja tulloke tulli Jehowa palle eest wälja, ja põlletas ärra sedda mis altari peäl olli. Kui rahwas sedda näggid, hakkasid nemmad rõmo pärrast diskama, ja heitsid filmili mahha, ja nenda luggesid nemmad, ja tännasid Jummalat keige hea eest.

Kül olli Jummal jo kästnud kuida temma tenistus piddi sama üllespetud; agga Maroni poiad Nadab ja Abihu ei moistaud nenda mitte tehha; kui kästud olli; sest nemmad wõtsid omma süttepanno ja pannid süssi süna sisse ja suitsetas nisse rohko süna peäle, ja wiisid woobrahtuld Jehowa ette, ei mitte sedda tuld mis altari peält piddi sama woetud; siis tulli tulloke seält tulle sambast wälja, ja põlletas neid ärra. Nenda said need kaks preestrit süna omma otsa.

Sel aial kui Jummal keiksuggu käskusid Sinai mäe jures Israeli rahwale an

dis, sündis se, et ühhe Jeraeli naese poeg
Kelle isst agga Egiptusse; ma mees olli,
wäliaminnes lerisse hakkas ühhe Jeraeli
mehhega riid lema: seal ridus teotas sesam;
ma Egiptusse mehhe poeg Jehowa nimis-
me, ja wandus sedda ärra. Need, kes
sedda pahha luggu kuulsid, wisid tedda
Mosese iure, se käskis tedda wahhi alla
panna, senni kui sest asiast Jehowa suust
pidi sama selletust. Sedda sai ka Mos-
ses; sest Jummal käskis sedda wandujat
leri tahha toia, ja sedda kirowidega sur-
nuks wisjata. Nenda kui Jehowa olli
felle wandujaga käsknud tehha, nenda teg-
gid ka Jeraeli rahwas; nemmad wisid
sedda furjateggiat wälja leri tahha, ja
wislastid tedda kirowidega furnuks.

Reljandamast Mosese Ramatust.

3 Eisel aastal pärrast sedda kui Jeraeli
rahwas ollid Egiptusse; maalt ärra
tulnud

tulnud, hakkasid nemmad Jummalale mae
juresi arraminnema tee peale siina male,
mis Jummal neile olli tootanud. Agga
seal tee peal sundis monda, mis ei olnud
Jummalale mele parrafi. Kui rahwas agga
kolme paawa teed said tee peal lainud, ju-
ba nemmad siis hakkasid Jummalale wasto
nuhtluse sefugguse pahha rahwale peale; tulle
lole hakkas nende seas pollema, ja nende
leri roimist otfa laggeda's teggema. Kui
rahwas sedda said nahha, hakkasid nem-
mad Mosese palluma, et ise pididi jalle
Jummalale nende parrafi palluma, et se
nuhtlus neist jada's seisma. Moses teggi
nenda, kui rahwas ta laest ollid pallu-
nud; ta pakwe peal jai tullole seisma, et
ta mitte emale ei lainud.

Sealsammas hakkas se alwa rahwale
felts, mis Jeraeli rahwaga olli Egiptuse
maalt la arratatud, la Jummalale wasto

to nurrisema, sest et nemmad keif roga ei
sanud mitte sedda wisi, kui nemmad sed-
da Egiptussemaal olid oppind sama.
Neile tulli se lihha himmo peale, lihha
tahtsid nemmad rohkeste süa saa; kui ep
olnud sedda ni rohkeste seal, siis hakkasid
need rahwas ja ka Israeli rahwas nutma
ja karjuma; nemmad ütlesid: Kes meile
annab lihha süa? nemmad ütlesid: meie
meles seisab se kalla, mis meie Egiptusse
maal soime, ilma weel need kõrwtised ja
need millonid ja need laugud, sibbulad,
ja need küüs, laugud: ei olle meil nüüd
ühtegi neist; ei sa meie sitmad muud üh-
tegi nahha kui sedda Moanna. Kui Je-
howa separast jälle wihhaseks sai, hakkas
Moses ta Jummalat rahwa eest palluma,
ja Jummal wõttis ta palwet ka kuulda,
ja andis rahwale lihha kül süa; ühhe ter-
we ku andis ta neile ni paljo, et lihha di-
ete noade ninnast wälja tulli, ja rahwas
sest

fest ärratüddisefid. Gese tuul tulli Zummala käest, ja satis neid Selawi-lindo ni paljo merre poolt ümber leri, et neid olli maas liggi kaks künart paksutes. Agga said nemmad nüüd lihha kül süa, siis pidid nemmad ka sama tunda, mis se on sedda wiisi nurrisema, ja lihha taplema, kui nemmad ollid teinud. Suur nuhtlus tulli siis rahwa peäle nenda, et kui se lihha alles nende hamba al olli purrematta, jubba siis hakkas Zummala nuhtlus rahwa peäl käima, et ni mitto ärrasurrid.

Tänneni ollid Israeli rahwas, ja se roodras rahwas, mis teistega Egiptusse maalt ärratuhnud, kül Zummala waste nurrisenud, ja omma nuhtlust ka sepär-rast sanud. Nüüd hakkas Mirjam Mosesse ödde ja temma wend Aaron ka nurrisema, ja ritsema: Uns Jehowa üksipäiz nes Mosesse labbi räginud? eks ta olle ka meie labbi räginud? Agga Zummal felle.

seketas pea sedda asja ärra / ja andis Mosessele
kohhut / ja Mirjami peäle tullid piddatitõbbi / et ta
pidi seitse päwa leri tahha isseärranisse jama ;
ja Aaron tunnistas ommad pattud ta alles / ja
peäjis sedda wisi.

Pärast sedda nega käskis Jummal Mosesi wäl-
jaläkitada mehhi sedda maad läbbi katsuma ärra /
kuho Israeli rahwas piddid sama. Nimitto
suggu - arro siis neid olli / ni mitto meest piddid
minnema sedda maad watama / neid agga olli
kakssteiskümme / ja nende kras olli ka Josua ja
Kaleb. Nemmad läksid siis Jummalala sanna peäl
watama / mis Ma se piddi ollema / kas se piddi
hea kül ollema / ja mis rahwas seäl piddid ollema
ellamas. Nellikümme päwa ollid need mehhed
sedda maad watamas / ja taggase tulles tõid nem-
mad ühhe winamarja kobbara ennesega / mis kaks
meest kõrrendaga kandsid ; nemmad tõid ka kra-
nati-oune ja wigimario ennesega / et Israeli rah-
was piddid sama nähha mis hea Ma se olli. Ag-
ga et need mehhed / kes taggasi tulnud rahwa
wasto ütlesid / et seäl maal hirmsad sured mehhed
ja tuggewad lihinad piddid ollema ; hakkas keli
rahwas parjuma ja nutma leige õ peäl ; nemmad
hakkasid ka Mosesse ja Aaroni wasto nurrisema
ja

ja üttema: Oh ollektime meie Egiptusse-male är-
rasurnud! Oh! oh surrettime meie weel seie kõrbe
ärva. Rahwale tullid ka se nou Egiptusse-ma
pole jälle taggase miina ja ennesele ühhe pedalikko
tõsta / kes neid piddi senna saatma. Kõl Moses
ja Aaron heitsid silmi mahha ja pallusid rahwast /
et nemmad ei piddand mitte sedda pahha nou
tõdta; sure kurbdusse pärrast kerristasid ka Jo-
sua ja Kaleb ommad kued löysi. Needsinnatsed
kõitsid rahwa ette sedda maad mis nemmad ollid
olnud watamas / kõl nemmad ütlesid / et se sesuggu-
ne Ma piddi ollema / mis piina ja met joseb; ag-
ga rahwas ei holid sesti ühtegi; nemmad olleksid
pea teisi kirowidega surnuks wiskanud / kui ep
olleks Jummal isse omma sure auga mitte sen-
na wahhele sanud ja sedda wisi sedda
ärakeelnud.

Tullewal aastal / kui esso-kord on /
ennam.

Enne.

Enne-äärarwamine

1737. aasta peale.

Talwest.

Talwe hakkab / kut meil on teigelühhem pääw /
se on jo sündinud ümal Jouloku päwal min-
newal aastal. Neäriku toob wahhest pehmed /
märjad ja lummissed ilmad / pärrast külma ja
kanged tuled. Küünlakuul ptodi ilm weel märg
ollema / pärrast tahutama winge tulega. Paas-
totu ilmad sawad wahhest pehmed / pärrast sel-
ged kuita tulega otsant.

Kewwadest.

Kewwade hakkab ümal Paastotu päwal. Jür-
ritu hakkab heitlikko ilmaga / pärrast on marg
ja willo / siis nattoke head ja winrats heitlik jät-
le. Lehtku peab hakkama selge ja hea ilmaga /
kut Jummal tahhab / pärrast saab willuts ja tu-
liseks. Janiku peab wägga heitlik ollema / puh-
ho willo / puhho soe ja märg.

Suist.

Sui tulleb kätte 10mal Janiku päwal. Hei-
nakuul tulleb wahhest hea sut ilm / pärrast koue-
ja

ja rahhe-ogud / siis wahhest willo ja määrg ilm.
leikussekuul on wahhest ilm summes wihma ja
rahhega / pärrast hea sui-ilm ehk. Nihtlikuul
saab wahhest willo tuult wihmaga / pärrast sel-
ge ja kuuw / wimaks külmi ja selge.

Süggisest.

Süggise hattab nimial Nihtliku päwal. Ko-
jaku toob / Jummal tahhaks / head süggise-ilmad
essite/pärrast külmad ja tuusosed ilmad. Talwe-
tu annab ehk pehme ja määrga / pärrast selge ja
kuiwa ilma. Jouloku on essite pehme ja selge/
pärrast kahhutab winge tulega.

Pällikko-ja kuu-pimmedaks minne- mistest.

Sel aastal lähhab kül päite katkord pimme-
daks/agga siin maal ei sedda sa mitte nähha. Ku
süakse kül katkord ärra / agga ütstord same sest
agga nartoke nähha 29. leikusseku päwal kello
4 warra.

Sõast ja rahhust.

Kolmandama Mosesse ramato 26ma peatütti-
seest õppime meie / et Jummal / kui inimenne
tahhaks temma sanna wõtta kuulda / röötab teik-
süggust head ja õme. Kui tete / ütleb Jummal /

mo seadmiste järrel lätte / siis tahhan seäl maal
 rahho anda / et teie sate maggada / ja ütsti ei
 olle teid hirmutamás. Ja kui teie ei wõtta mind
 mitte kuulda / siis tahhan teie peale sata ühhe
 moõga mis lätte maksab. Ets olle sest selgeste
 tunda / kust sõdda eht rahho piddi tullesma? kaua
 otas kül Jummal / kas inimessed piddid wah-
 hest pattust pöörms; agga kui nemmad ei tahha
 mitte / kül ta siis wimats lakkitab kaela peale
 mis ta ähwardand. Meie Ma on nüüd rahho /
 agga tulieb karega / et Jummal woiks ka pea tulla
 sõdda katsima / sest et hirmsad paksud pattud su-
 rema hulga seas liguwad. Pöörge siis igga-
 üts pattust fennikut weel rahho aeg on / et ta mit-
 te hukka ei saaks õnnetusse päwal.

Uasta wosist.

Jummala tsfalit headus on meile tännint an-
 nud leiba kül / agga kes on teie seas / kes tedda
 on õiete tännanud pühha ja wagga elloatamisfe-
 ga? Ets siis olle Jummalal lubba / keif meie
 wilja ärrarikkuda / kui patto sisse jame? Kui
 nüüd õiglase suddamega Jummalal kunningrigi
 ja tenima õigusse tagga nouame / kül siis an-
 taksse meile peatoidusi kül,

